

Nytt stöd för ungas psykiska hälsa

Vänsterpartiet, 16 augusti 2015

Förslag: 230 miljoner till nytt statligt stöd för ungdomars psykiska hälsa

Ungas, och då särskilt unga kvinnors, psykiska hälsa har försämrats. Det är ungdomars psykiska välbefinnande som är relativt lågt i en internationell jämförelse enligt Socialstyrelsens rapport *Barns och ungas hälsa, vård och omsorg 2013*. Den ökning som har skett sedan början av 1990-talet av ungdomars självupplevda psykiska besvär tycks nu ha avstannat. En anledning kan vara ökningen av antalet ungdomsmottagningar. Idag finns det en ungdomsmottagning i de flesta kommuner, vilket bör ha inneburit att psykisk ohälsa kan upptäckas på ett tidigare stadium. För att inte bara hejda ökningen av psykisk ohälsa utan även minska densamma behöver ungdomsmottagningarnas arbete utvecklas ytterligare.

Vänsterpartiet vill därför införa två statliga stöd på sammanlagt 230 miljoner kronor per år för att stärka ungas psykiska hälsa. Inklusivt 25 procent medfinansiering från landsting och kommuner skulle det innebära en satsning på 287,5 miljoner kronor. Den ena satsningen ska syfta till att förstärka existerande mottagningar och den andra ska stimulera och rusta nya initiativ.

Behoven ser olika ut och satsningarna kan därför variera. Det kan vara genom att förstärka *första linjen-mottagningar* eller att bygga upp särskilt utformade mottagningar för unga. Oavsett vilken form satsningen får innebär den att vården tillförs nya personal i form av arbetsterapeuter, sjukgymnaster, fler psykologer och skolläkare med psykiatrisk kompetens. Det är viktigt att de lokala behoven får styra så att pengarna används där de gör bäst nytta.

Satsa på ungdomsmottagningar

Ungdomsmottagningarna inom landsting och kommuner behöver nå fler ungdomar och bli mer tillgängliga. I dag saknas i alltför hög grad ett lättillgängligt samtalsstöd, *en första linjens* stöd för att fånga upp unga med psykisk ohälsa. Då handlar det om att anställa fler psykologer och kuratorer. För att möjliggöra ett längre öppethållande på helger och på sommaren, behövs det fler som arbetar på ungdomsmottagningarna i största allmänhet. Det handlar förutom ovanstående yrkesgrupper även om framför allt barnmorskor och läkare.

Satsningen innebär konkret

- Ett statligt stimulansbidrag på totalt 130 miljoner kronor årligen med en medfinansiering på 25 procent från landsting och kommuner, som kan gå till att anställa fler psykologer, kuratorer, barnmorskor och sjuksköterskor. Totalt blir det 162,5 miljoner kronor per år i ökade resurser, vilket innebär ungefär 325 fler anställda.

Stimulera och rusta nya initiativ

Ett statligt stimulansbidrag till kommuner, landsting och regioner föreslås för att de ska starta eller driva vidare psykiatriska mottagningar för unga vuxna i åldern 18-30 år. Mottagningarna skall inte ta över vårdcentralernas uppdrag, men stötta och hjälpa *första linjen* i den omfattande utmaning som unga vuxna med psykisk ohälsa utgör idag.

Första linjens psykiatri är de funktioner eller verksamheter som har i uppgift att först ta emot barn och ungdomar som visar tecken på milda till måttliga psykosociala problem. Genom att erbjuda tidiga och lättillgängliga insatser kan psykiatrin både förhindra utveckling av allvarlig problematik och avlasta specialistnivån.

Mottagningarna ska ha låga trösklar och en bred kompetens med psykolog, psykiatriker, sköterska och socionom. Mottagningarna ska erbjuda snabb hjälp med samtal eller kbt-behandling. De barn och ungdomar som söker hjälp ska också få uppföljande samtal.

Dessutom ska alla barn och unga som får medicin utskriven även erbjudas samtalsserier.

Satsningen innebär konkret

-Ett statligt stimulansbidrag på totalt 100 miljoner kronor årligen med en medfinansiering på 25 procent från landsting, kommuner och regioner. Totalt blir det 125 miljoner kronor per år i ökade resurser som kan gå till att starta eller driva vidare psykiatriska mottagningar för unga vuxna i åldern 18-30 år.

Satsning	Statligt stimulansbidrag per år	Medfinansiering (25%) per år från landsting, kommuner och regioner	Sammanlagt stöd per år
Ungdomsmottagningar	130 miljoner kronor	32 500 000 kronor	162,5 miljoner kronor
Stimulering och nya initiativ	100 miljoner kronor	25 miljoner kronor	125 miljoner kronor
Totalt stöd, årligen			287,5 miljoner kronor

För Vänsterpartiet är minskade klyftor ett centralt politiskt mål. En psykisk ohälsa som inte upptäcks och hanteras i synnerhet bland unga kan få livslånga konsekvenser och i värsta fall hindra en ungdoms aktiva deltagande som vuxen och i samhället. Genom att satsa på genomtänkta, generella system istället för inkomstprövade kan en stabil välfärd återigen byggas upp. Det ska inte vara svårt att få hjälp för att kunna må bättre. Denna hjälp ska finnas till för alla som behöver den oavsett inkomst. Detta är grundbulten i våra budgetförhandlingar med regeringen.

För mer information

Sofia Zouagui, vik. pressekreterare till Jonas Sjöstedt, 072 736 59 33
Vänsterpartiets presstjänst, 070 620 00 64

